

folklor/edebiyat'tan

Sürelî yayınlara, özellikle de akademik nitelikli dergilerin, yayıncılık dünyası içerisinde özel bir konumları vardır. Sektörel dergicilikte, yayıncının türlü kaygıları arasında özellikle sektöre egemen olmak ve popülerliği sağlamak gibi öncelikleri varken, akademik dergilerde, bunun aksine nitelikli ürünlere yer verebilmek, yayını alanın ilgililerine ulaştırabilmek çabası öncelik kazanmaktadır.

Türkçe akademik dergiler içerisinde, sürekliliği ve elbette niteliği bakımından *folklor/edebiyat*'ın ulaştığı olduğu düzey, küçümsenmeyecek bir yerdir. Bu başarıyı var eden, tartışmasız, makaleleri, hakemlikleri ile bu derginin içeriğini zenginleştiren akademisyenlerimizdir.

70 sayıyı geride bıraktığımız bu elinizdeki sayımızda da her biri ele aldığı konu açısından ufukumuzu genişleten, yaklaşım ve yöntemleriyle bilim dünyamıza zenginlikler getiren ürünlerle başbaşaoyuz.

Dr. Çiğdem Kara, çağdaş edebiyatın önemli ustalarından Murathan Mungan'ın '*Dumrul ile Azrail*' hikayesi ile sözlü edebiyatımızın başyapıtlarından Dede Korkut destanlarından '*Deli Dumru*' anlatısını karşılaştırmalı irdelleyip, çözümlüyor. Tip, motif, tema gibi genel nitelikleri açından ve metinlerin yapısını farklı kuramların yol göstericiliğine başvurarak ele alan Dr. Kara, nihayetinde karakterler merkezde tutularak her metni yeni bir okumaya tabi tutarak, destanın konusu, karşıtlıkları ve temasını yeniden tartışarak, klasikleşen öğelerin keşfedilmesini sağlıyor. Böylelikle Kara, geleneksel metnin yeni bir okuma yöntemiyle ele alınmasını sağlamakta ama aynı zamanda da çağdaş bir metinle karşılaştırarak her iki metnin derinlemesine kavranmasına katkıda bulunmaktadır.

Fuat Köprülü, Türkiye'de tarih ve edebiyat biliminin olduğu kadar, sosyal bilimlerde hemen birçok kimsenin bir biçimde, bugün de, referans kabul ettiği önemli adlardan biridir. **Dr. Ernur Genç**, bu sayımızda yer alan makalesinde, 'ırkçı ve etnik temelli olmaktan ziyade, teritoryal ve tarihsel olanı temel alan bir yaklaşımın sahibi' olarak gördüğü Köprülü'yü 'Türkçülük' ve 'Türk Milliyetçiliği' ekseninde tartışıyor.

Anadolu halk hekimliği uygulamalarında kısmen de olsa bugün de belli bir yerleri olan, yakın tarihe kadar çok geniş etkileri bulunan halk ebeliği ile ilgili olarak **Dr. Mehmet Karayaman** ve **Dr. Eren Akççek** birlikte hazırladıkları makalede, hayatın en güzel aşamalarından birine, yani doğuma tanık olan ebeleri, doğum ve doğum sonrası yapılan ritüelleri de ele alarak irdelıyor.

Bugünün modern dünyasında, arkaik kimi ritüellere başvurma eğilimi yadırgatıcı olsa da, hayat bilgisi kıt büyük kalabalığın içindeki yalnız insanın aradığı çarelerden biri de fal olmaktadır. **Dr. Ashı Büyükokutan**, Muğla yöresi uygulamalarından hareketle, kahve falını, yapısal ve işlevsel incelemeye başvurarak; **Dr. Ferhat Aslan** ise uzun bir tarihi dönem içerisinde Anadolu'da olduğu gibi Türk dünyası coğrafyası

olarak adlandırılan ülkelerde de kutlanan hıdırellez bayramını İstanbul merkezli olarak değerlendiriyor.

Dr. Şenay Özdemir Gümüş ise sosyal ve iktisadi tarih açısından farklı bir sorunu, 18. yüzyıla ait örneklerden hareketle Osmanlı sularında kaza yapan gemilerden kurtarılan malların hukuki durumunu ele alıyor.

‘Globalleşme’, ‘melezlik’, ‘çokdillilik’, yakın dönem edebiyat dünyasının sıklıkla gündemine giren kavramlar. **Dr. Dilek Turan Yılmaz**, çağdaş Alman edebiyatında ürünler veren Türk kökenli yazar Feridun Zaimoğlu’nun ‘Hinterland’ adlı eseri üzerinden globalleşme eğilimlerini tartışıyor.

Edebiyat yapıtları içerisinde ‘katmanlı ve derin dilsel örüntülere sahip’ türlerden birini şiir oluşturuyor. **Dr. Medine Sivri** ve öğrencilerinden **Berkant Örkün**, 17. yüzyıl halk şairlerinden Karacaoğlan’ın bir şiiri ile 18. yüzyıl divan şairlerinden Nedim’in bir gazelini göstergebilimsel açıdan irdeliyorlar. Bu değerli çalışma hem ele aldığı konu ve uygulanan yöntem bakımından dikkate değer hem de hoca-öğrenci ortak üretiminin de güzel bir örneğini oluşturuyor.

Selim İleri, anı, öykü, roman, inceleme gibi farklı türlerde yapıtlar veren Türk edebiyatının velüt yazarlarından biri. **Dr. Nesrin Mengi**, İleri’nin romancılığımızdaki yerini inceliyor.

Dr. Cenk Güray, İslamiyet sonrası Anadolu kültür ortamında şekillenen Tanrı algısını, bu coğrafya için müzik ve inanç ilişkisini en geniş anlamıyla tanımlayan sema ve semah kavramları aracılığıyla değerlendiriyor.

Daha önceden duyurduğumuz gibi, bir sonraki, yani 72. sayımız *siberkültür* özel sayısı olarak hazırlandı.

Yeni *folklor/edebiyat*’larda buluşmak dileğiyle.

Metin Turan

Yayın Yönetmeni